

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Atọ na Anọ

Mkpughe nke Daniel: Njem Amụma N'ime Akụkọ Ụwa na Ikpe Chineke

Jeff Pippenger

2023-12-29

Isi nke mbụ isii nke akwụkwọ Daniel na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke ụwa nke Mkpughe isi nke iri na atọ. United States (anụ ọhịa nke ụwa) malitere dị ka alaeze nke isii nke amụma Akwụkwọ Nsọ n'afọ 1798, mgbe papacy (anụ ọhịa nke oké osimiri nke Mkpughe isi nke iri na atọ) natara ọnyá ọnwụ amụma, ma kwụsị ọchịchị ya dika alaeze nke ise nke amụma Akwụkwọ Nsọ.

Akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke ụwa bụ akụkọ ihe mere eme nke idọ aka ná ntị banyere nso nke ikpe Chineke. N' mmalite nke akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke ụwa, ikpe nyocha nke Chineke malitere, ma n'ogwugwu nke anụ ọhịa nke ụwa ka ikpe mmezu nke Chineke na-amalite. Idọ aka ná ntị banyere nso nke ikpe nyocha nke Chineke, na mmalite, e gosiputara ya site n'ozizi mmụọ ozi mbụ nke Mkpughe isi nke iri na anọ, nke rutere n' "oge ogwugwu" n'afọ 1798. Idọ aka ná ntị banyere nso nke ikpe mmezu nke Chineke, n'ogwugwu, a na-anọchi anya ya dika ozi ndi mmụọ ozi atọ nke Mkpughe isi nke iri na anọ, nke rutere n' "oge ogwugwu" n'afọ 1989.

N'oge o bula nke "oge ogwugwu" a na-emeghe otu akụkọ nke akwụkwọ Daniel. N'akụkọ ihe mere eme mmalite nke anụ ọhịa nke ụwa, n'afọ 1798, a meghewo isi nke asaa, nke asatọ, na nke itoolu nke Daniel. A na-anọchi isi ndi ahụ anya dika ọhụ nke Osimiri Ulai. N'akụkọ ihe mere eme ogwugwu nke anụ ọhịa nke ụwa, n'afọ 1989, a meghewo isi nke iri, nke iri na otu, na nke iri na abụọ nke Daniel. A na-anọchi isi ndi ahụ anya dika ọhụ nke Osimiri Hiddekel. Oge o bula a na-emeghe akwụkwọ Daniel, a na-ewetara ogbo ahụ di ndu n'oge ahụ usoro ule nke nzọkwu atọ.

Ọ si ya, Gaa n'uzo gi, Daniel: n'ihina e mechiela okwu ndi a ma kaa ha akara ruo oge ogwugwu. A ga-eme ka otutu di ocha, meekwa ka ha buru ndi na-acha ocha, a ga-anwale kwa ha; ma ndi ajo omume ga-eme ajo omume: o dighikwa onye obula n'ime ndi ajo omume ga-aghota; ma ndi amamihe ga-aghota. Daniel 12:9, 10.

Usoro ule a nke nzokwu atọ dabeere n'usoro okwu Hibru a sughariri dika "eziokwu," nke e kere site n'ijikota mkpuredemede mbu, nke iri na atọ, na nke ikpezu nke mkpuredemede Hibru. Okwu Hibru ahụ na-anọchi anya ma nwekwa ike okike Chineke. Eziokwu amụma niile ka a haziri n'elu okwu ahụ, dika kwa usoro ule a nke nzokwu atọ di na Daniel isi nke iri na abụọ. Okwu ahụ na-anọchi anya o bughị naani ike okike Chineke, kama kwa Jizos Kraist, onye bu Eziokwu ahụ, onye kwa bu Mbụ na Ikpezu, dika mkpuredemede mbu na nke ikpezu nke mkpuredemede Hibru na-anọchi anya ya.

A na-anọchi anya mmalite akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke sitere n'ụwa, mgbe idọ aka ná ntị banyere ibiaru nso nke ikpe nyocha rutere n'oge ogwugwu na 1798, site n'aka mmụọ ozi mbụ nke Mkpughe iri na anọ. Ozi nke mmụọ ozi mbụ di na Mkpughe isi nke iri na anọ nwere nke o bula n'ime nzokwu atọ ahụ, nke bu eziokwu ahụ, ma na-anọchi anya usoro nnwale nke nzokwu atọ

nke zutere ọgbọ ahụ mgbe mmụọ ozi mbụ bjarutere na 1798.

M wee hụkwara mmụọ ozi ọzọ ka ọ na-efe n'etiti eluigwe, o nwere ozi ọma ebighị ebi ikwusa nye ndị bi n'ụwa, na nye mba nile, na ebo nile, na asụsụ nile, na ndị mmadụ nile, Na-ekwu n'oké olu, Tụọ egwu Chineke, nyekwa ya otuto; n'ihì na oge ikpe ya abịawo: kpọkwa isiala nye Onye ahụ kere eluigwe, na ụwa, na oké osimiri, na isi iyi nile nke mmiri. Mkpughe 14:6, 7.

Akụkọ ihe mere eme nke njedebe nke anụ ọhịa nke ụwa, mgbe ịdọ aka ná ntị banyere mbata nke ikpe mmejuputara ruru n'oge ọgwụgwụ na 1989, ka a na-anọchi anya ya site n'aka mmụọ ozi atọ nke Mkpughe isi nke iri na anọ. Mmụọ ozi atọ nke Mkpughe iri na anọ na-anọchi anya nzọkụwụ atọ ahụ, nke bụ eziokwu ahụ, ma mmụọ ozi atọ ahụ na-anọchi anya usoro nnwale nke nzọkụwụ atọ nke zutere ọgbọ ahụ bi ndụ mgbe mmụọ ozi nke atọ bjarutere na 1989.

M wee hụkwara mmụọ-ozì ọzọ ka ọ na-efe n'etiti eluigwe, onye nwere ozi-ọma ebighị ebi ikwusaara ndị bi n'elu ụwa, na mba niile, na ebo niile, na asụsụ niile, na ụmụ mmadụ niile, na-ekwu okwu n'oké olu, Sọpụrụnụ Chineke, nyenụ ya otuto; n'ihì na oge ikpe ya abịawo: kpọkwa isiala nye Onye ahụ kere eluigwe, na ụwa, na osimiri, na isi iyi mmiri. Mmụọ-ozì ọzọ soro, na-ekwu, Babilon adaala, adaala, obodo ukwu ahụ, n'ihì na o mere ka mba niile nọọ mmanya nke iwe nke ịkwa iko ya. Mmụọ-ozì nke atọ soro ha, na-ekwu n'oké olu, Ọ bụrụ na onye ọ bụla akpọọ isiala nye anụ ọhịa ahụ na onyinyo ya, ma nata akara ya n'egedege ihu ya, ma ọ bụ n'aka ya, onye ahụ ga-añukwa mmanya nke iwe Chineke, nke a wusara n'ejighị ihe ọ bụla gwakọta ya n'ime iko nke ọnụma ya; a ga-ata ya ahụhụ n'okụ na brimstone n'ihu ndị mmụọ-ozì dị nsọ, nakwa n'ihu Nwa Aturụ ahụ: anwuru nke ahụhụ ha na-arigo ruo mgbe ebighị ebi; ha enweghikwa izu ike ehie ma ọ bụ abalị, ndị ahụ na-akpọọ isiala nye anụ ọhịa ahụ na onyinyo ya, na onye ọ bụla na-anata akara aha ya. N'ebe a ka ntachi obi nke ndị nsọ dị: n'ebe a ka ndị na-edebe iwu Chineke na okwukwe Jisọs dị. Mkpughe 14:6–12.

A haziri akwụkwọ Daniel n'elu ozi ndị mmụọ ozi atọ. Ọdịdị ahụ bụ ma nzọkụwụ atọ nke okwu Hibru a sughariri "eziokwu", ma kwa usoro ule nke nzọkụwụ atọ kwekorọ na ya; ma usoro ule ahụ na-emeghe n'elu ahiri akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke ụwa nke Mkpughe isi nke iri na atọ (United States), nakwa n'elu ahiri akụkọ ihe mere eme nke mpi abụọ nke anụ ọhịa nke ụwa ahụ (Republicanism na Protestantism). Akụkọ ihe mere eme nke United States, malite n'afọ 1798 ma na-aga n'ihu ruo iwu Sunday nke na-abia n'oge na-adighi anya, bụ otu oge ahụ n'akụkọ ihe mere eme nke ụka Seventh-day Adventist dị. Ya mere, akwụkwọ Daniel gunyekwara ọdịdị ahụ nke na-egosi akụkọ ihe mere eme nke Adventism, malite n'afọ 1798 ma na-aga n'ihu ruo iwu Sunday nke na-abia n'oge na-adighi anya. N'ime ime nke a, akwụkwọ Daniel na-akọwaputa otu akụkọ amụma ahụ ndị e sere n'akwụkwọ Mkpughe, ma n'ime ime nke a ọ na-enye àmà mbụ nke na-eweta ozi nke àmà nke abụọ n'izu oke. A na-emezu izu oke nke akwụkwọ abụọ ahụ site n'otu ihe omume amụma ahụ nke dị na mmekorita nke Agba Ochie na Agba Ọhuru.

“Akụkọ ndụ, ọnwụ, na mbilite n'ọnwụ nke Jisọs, dị ka nke Ọkpara Chineke, apughị igosi ya nke ọma n'uju ma e wezuga ihe akaebe dị n'Agba Ochie. A na-ekpughe Kraist n'Agba Ochie nke ọma dika n'Agba Ọhuru. Otu na-agba àmà banyere Onye Nzọputa ga-abia, ebe nke ọzọ na-agba àmà banyere Onye Nzọputa nke bjaruworì n'uzọ ndị amụma buru amụma ya. Iji nwee ekele kwesiri ekwesị maka atumatụ mgbaputa, a ghaghị ighota Akwụkwọ Nsọ nke Agba Ochie

nke ọma nke ukwu. Ọ bụ ihè ahụ e mere ka ọ buru nke ebube sitere n'oge amuma gara aga ka na-eme ka ndu Kraist na ozizi nke Agba Oheru puta ihè n'udo anya na n'ima mma. Oru ebube Jisos bu ihe akaebe nke idi-Chineke ya; ma ihe akaebe kachasi ike na o bu Onye Mgbaputa nke uwa di n'amuma nile nke Agba Ochie mgbe e jiri ha tunyere akuko ihe mere eme nke Agba Oheru. Jisos gwara ndi Juu, 'Nyochaanu Akwukwo Nso; n'ihi na n'ime ha ka unu na-eche na unu nwere ndu ebighi ebi, ma ha bukwa ndi na-agba ama banyere m.' N'oge ahụ, o dighi Akwukwo Nso ozo di adi ma e wezuga nke Agba Ochie; ya mere, iwu ahụ Onye Nzoputa nyere doro anya." Spirit of Prophecy, olu nke 3, 211.

"Akuko ihe mere eme nke ndu, onwu, na mbilite n'onwu nke Jisos," na-achikota oru Kraist n'ihimmadu, ma na-agba ama banyere nzokwu ato ahụ, ma nzokwu ato ahụ bu "eziokwu." Okwu Hibru a bu "eziokwu," na-anochi anya Jisos, onye bu mbu na ikpezu, mmalite na ogwugwu na Alfa na Omega, ma okwu ahụ n'onwe ya nwere mkpuredemede mbu na ikpezu nke na-anochi anya otu ihe ahụ, n'ihi na dika Alfa na Omega, Jisos na-egosi njedebe nke ihe, tinyere mmalite nke ihe. Ndu, onwu na mbilite n'onwu Kraist bu eziokwu, n'ihi na, n'etiti ihe ndi ozo, nzokwu ato na-anochi anya ha, ma nzokwu mbu na nke ikpezu bucha "ndu," n'ihi na "ndu" na "mbilite n'onwu" bucha "ndu." Mkpuredemede di n'etiti okwu Hibru ahụ bu mkpuredemede nke iri na ato n'usoro mkpuredemede, ma iri na ato bu akara nke nnupisi, ma onwu Kraist sitere na nnupisi nke Setan na umu Adam, ndi sonyere na nnupisi ya.

A na-ewepu akara e kpuchiri nghota nke Mkpughe Jisos Kraist n'akwukwo Mkpughe ntakiri tupu mmechi oge amara mmadu, ma otu isi akuku nke eziokwu a na-ewepu mkpuchi ya n'oge ahụ bu na Kraist bu "eziokwu ahụ," Alfa na Omega, Onye na-etinye akara aka Ya di ka Alfa na Omega n'elu eziokwu ndi ahụ O nyere iwu ka ha diri n'Okwu Ya. Mgbe Sister White dere, "Akuko banyere ndu, onwu, na mbilite n'onwu Jisos, dika nke Okpara Chineke, apughi igosi ya nke oma n'uju ma e wezuga site n'ama di n'Agba Ochie. A na-ekpughe Kraist n'Agba Ochie n'uzo doro anya dika n'Agba Oheru," o na-ekwenye, nye ndi ga-ahụ ya, na ozi ndi mmuo ozi ato di na Mkpughe isi nke iri na ano (nke e wuru kwa n'elu nzokwu ato ahụ ahụ, dika "ndu, onwu na mbilite n'onwu"), "apughi igosi ya nke oma n'uju ma e wezuga site n'ama di n'ime" akwukwo Daniel.

O na-akowakwa na akwukwo Daniel na-agba ama banyere Babilon nke "ga-abia," ebe akwukwo Mkpughe na-agba ama banyere Babilon nke "abiawo" n'uzo e buru amuma ya n'akwukwo Daniel. Ozokwa, nkowa a na-egosi na "iji nwee ekele ziri ezi" maka akwukwo Mkpughe, a "ghaghi ighota nke oma" akwukwo Daniel, n'ihi na "o bu ihè ahụ e nyere ebube" sitere n'akwukwo Daniel "na-eme ka ndu Kraist na ozizi ndi" nke akwukwo Mkpughe puta ihè "n'ido anya na ima mma."

A pukwara ighota okwu ya dika nke na-egosi na "oru ebube nke Jisos" nke a na-anochi anya n'akwukwo Mkpughe bu "ihe ama nke ibu Chi ya; ma ihe ama kachasi ike na o bu Onye mgbaputa nke uwa ka a na-ahụ" mgbe amuma ndi di n'akwukwo Daniel "tunyere akuko ihe mere eme" nke akwukwo Mkpughe. Ozokwa, a puru imata na mgbe "Jisos gwara ndi Juu, 'Chochaanu Akwukwo Nso; n'ihi na n'ime ha ka unu chere na unu nwere ndu ebighi ebi, ha onwe ha bukwa ndi na-agba ama banyere m,'" na maka ndi Juu ime mmuo taa, akwukwo Daniel bu ihe na-agba ama banyere Mkpughe nke Jisos Kraist, na na mkpughe ahụ nke a meghere akara ya tupu nnochị ikpe emechie bu ebe a na-achota ndu ebighi ebi.

Akwukwọ Daniel na-eweputa eziokwu amuma ndi ahụ a na-eme ka ha zuo okè n' Akwukwọ Mkpughe. E wuru ya n' elu nzokwu atọ ndi okwu Hibru maka "eziokwu" na-anochi anya ha, ya mere akwukwọ ahụ n' onwe ya na-anochi anya ule nye ogbo ahụ n' oge a na-emege ma na-ekpughe eziokwu ndi a. Jisọs n' onwe Ya, dika Alfa na Omega, ka a na-emesi ike ozugbo n' okwu mbu na n' isi mbu nke Akwukwọ Mkpughe. Edemede ndi a egosikwala na Daniel isi nke mbu nwere otu nhazi amuma ahụ na otu agwa ndi ahụ nke ozi mmuo ozi mbu nke Mkpughe isi nke iri na anọ.

Ozi nke mmuo-ozi mbu na Daniel isi nke mbu, ha abuo na-akowaputa usoro onwunwa nke nzokwu atọ, nke bu akara njirimara nke Alfa na Omega. Isi ahụ na-amalite site n' aka Babilon nkiti na-emeru Juda nkiti, akwukwọ ahụ wee duru gaa n' agha ikpezu di n' etiti Babilon na Juda dika e si gosi ya n' amaokwu isii ikpezu nke Daniel isi nke iri na otu. N' amaokwu ndi ahụ, Babilon nke mmuo ka Juda nke mmuo na-emeru, dika Maikel na-ebili, oge amara mmadu wee mechie. Amaokwu ndi ahụ na-anochi anya njedebe nke akuko amuma banyere agha di n' etiti Babilon na Juda. N' amaokwu ndi ahụ, a na-egosiputa igwo onya ahụ na-egbu egbu.

Amaokwu ndi na-akowa ogwugwo nke onya ahụ na-egbu egbu na-amalite na amaokwu nke iri anọ nke Daniel iri na otu, nke ji okwu ndi a malite: "Ma n' oge ogwugwu." "Oge ogwugwu" di n' amaokwu ahụ na-anochi anya afọ 1798, mgbe e nyere ndi ukochukwu Rom onya ha na-egbu egbu. Amaokwu ndi ahụ wee kowaa akuko banyere otu e si gwoo onya ahụ na-egbu egbu, ka ndi ukochukwu Rom na-emeru, nke mbu, onye iro ha, eze ndida (Soviet Union), nke abuo, onye mmeko ha, ala ahụ di ebube (United States), na nke atọ, onye ha na-emegebu, Egypt (United Nations). N' amaokwu nke iri anọ na ise, ndi ukochukwu Rom (eze ugwu), na-abia na njedebe ha, n' enweghi onye ga-enyere ha aka. Akuko banyere ogwugwo nke onya ahụ na-egbu egbu nke ndi ukochukwu Rom n' amaokwu ndi ahụ na-amalite site n' ida nke ndi ukochukwu Rom na 1798, o na-agwukwa na mbilite ikpezu na odida ikpezu nke ndi ukochukwu Rom. Amaokwu ndi di n' etiti mmalite nke akuku ahụ na mmechi nke akuku ahụ na-akowaputa nnupuisi ahụ di n' etiti.

E kere okwu Hibru a na-eji maka "eziokwu" site n' ijikota mkpuredemede mbu, mkpuredemede nke iri na atọ, na mkpuredemede ikpezu nke mkpuredemede Hibru. Iri na atọ bu onuogu nke na-anochi anya nnupuisi, na akuko ihe mere eme di n' etiti nke mbu na nke ikpezu. N' akuku ikpezu nke amuma n' akwukwọ Daniel, a na-anochi anya otu agha ahụ e gosiputara n' amaokwu mbu nke akwukwọ ahụ. Amaokwu ndi ahụ na-ewebata isi nke mbu, ebe anyi na-ahụ usoro nnwale nke nzokwu atọ nke bu eziokwu. Mgbe ahụ, n' akuku ikpezu ahụ, anyi na-ahukwa otu nzokwu atọ ahụ, dika o na-amalite site n' odida mbu nke papacy ma na-ejedebe n' odida ikpezu nke papacy, ebe nnupuisi nke ubochi ikpezu di n' etiti ya.

N' ime amaokwu isii ikpezu ndi ahụ nke Daniel isi nke iri na otu, e nwere ama nke abuo nye eziokwu ahụ, n' ihi na ike ala mbu nke papacy choro ikwatu (eze nke ndida) bu akara nke ike agwo ukwu ahụ, dika nke ikpezu n' ime ike ala atọ ahụ (Ijipt) bukwa ya. Mmeri nke nzokwu atọ ahụ nke di mkpa ka a gwoo onya na-egbu egbu ahụ, na-amalite site n' eze nke ndida bu nke bu akara nke ike agwo ukwu nke ekweghi na Chineke, ma nke ikpezu n' ime ike atọ ahụ, nke Ijipt nochiri anya ya, bu akara Akwukwọ Nso bu isi nke ekweghi na Chineke nke jikotara ya na agwo ukwu ahụ. N' eziokwu, okwu a sughariri dika "ndida" n' amaokwu nke iri anọ nke akuku ahụ bu "negeb,"

nke a na-asughari mgbe ufodu dika Ijipt. Ihe mgbochi ato ahụ nwere akara njirimara nke eziokwu, n'ihina na ihe mgbochi mbu ahụ bu ihe mgbochi ikpeazu ahụ. Ike di n'etiti bu ala ahụ di ebube (United States). United States bu ebe e si eweta nnupuisi nke iwu ubochi Sonde, ma akara nke United States mgbe o malitere bu ogbe iri na ato.

Akara ngosiputa nke Alfa na Omega juputara n'akwukwo Daniel dum, ma na-enye ama nke, mgbe ejikoro ya na akwukwo Mkpughe, na-eguzobe idi-nso nke Jizos Kraist. N'ihe gbasara Daniel isi nke iri na abuo, na usoro ule nke nzokwu ato nke na-eme n'ogbo ahụ mgbe e meghere akwukwo ahụ; iju mkpughe nke nhazi nke akwukwo Daniel, bu idi n'etiti ndi ahụ a kporo ndi ajo omume. N'ihe gbasara Mkpughe isi nke iri na ano, iju mkpughe nke nhazi nke akwukwo Daniel, bu idi n'etiti ndi ahụ a kporo ndi na-efe anu ohia ahụ na oyiyi ya ofufe.

Akwukwo Mkpughe na-egosi na kpomkwem tupu oge amara emechie, a na-emege Mkpughe nke Jizos Kraist; ma Mkpughe nke Jizos Kraist gnyekwara mmeghe nke nhazi nke akwukwo Daniel.

“Ndi mmadu nyere Daniel nsopuru site n'ibu oru nke ochichi na site n'imata ihe nzuzo nke alaeze ndi nwere ochichi sara mbara n'ua niile, Chineke kwa nyere ya nsopuru dika onye nnochi-anya Ya, ma nye ya otutu mkpughe banyere ihe omimi nke oge ndi ga-abia. Amuma ya ndi di itunanya, dika o dere ha n'isi nke 7 ruo 12 nke akwukwo ahụ na-aza aha ya, aghotaghi nke oma obuna site n'aka onye-amuma ahụ n'onwe ya; ma tupu oru ndu ya agwu, e nyere ya nkwenye a goziri agozi na 'na njedebe nke ubochi ndi ahụ'—n'oge mmechi nke akuko ihe mere eme nke uwa a—na a ga-ekwe ya ozo ka o guzoro n'oke ya na n'onodu ya. E nyereghị ya ka o ghota ihe niile Chineke kpugheere banyere nzube nso ahụ. 'Mechie okwu ndi a, kuchiekwa akwukwo ahụ akara,' ka e nyere ya iwu banyere ihe odide amuma ya; ndi a ga-abu ndi e kuchiri akara 'ruo oge ogwugwu.' 'Gaa n'uzo gi, Daniel,' ka mmuo-ozu ahụ nyere onye ozi Jehova ahụ kwesiri ntukwasị obi iwu ozo; 'n'ihina na emechiela okwu ndi ahụ, e kuchikwara ha akara ruo oge ogwugwu ahụ.... Ma gi onwe gi, gaa n'uzo gi ruo ogwugwu: n'ihina na i ga-ezu ike, guzo kwa n'oke gi na njedebe nke ubochi ndi ahụ.' Daniel 12:4, 9, 13.”

“Ka anyi na-abiaru ngwucha nke akuko ihe mere eme nke uwa a nso, amuma ndi e dere n'akwukwo Daniel choro nlebara anya anyi puru iche, n'ihina na ha metutara kpomkwem oge anyi bi n'ime ya. E kwesiri ijikokwa na ha ozizi nke akwukwo ikpeazu nke Akwukwo Nso nke Agba Ohuru. Setan eduwo otutu mmadu ka ha kweere na akuko amuma nke ihe odide Daniel na nke Jon onye mkpughe dere apughi ighota. Ma nkwa ahụ doro anya na ngozi puru iche ga-eso omumu amuma ndi a. 'Ndi maara ihe ga-aghota' (amaokwu 10), ka e kwuru banyere ohu Daniel ndi a ga-emepe n'ubochi ikpeazu; ma banyere mkpughe ahụ Kraist nyere ohu Ya Jon ka o buru nduzi nye ndi nke Chineke n'ime nari afọ niile, nkwa ahụ bu, 'Ngozi nadi onye nāgu ya, na ndi nānu okwu nke amuma a, ma debe ihe ndi ahụ e dere n'ime ya.' Mkpughe 1:3.”
Prophets and Kings, 547.

N'iji oge ga-abia gwa ogbo na oge ya, Sister White kwuru, “ka anyi na-eru nso na njedebe nke akuko ihe mere eme nke uwa a,” “ndi maara ihe ga-aghota,” na “amuma ndi e dere site n'aka Daniel choro nlebara anya puru iche anyi, n'ihina na ha metutara kpomkwem oge anyi bi na ya.” “Otutu mkpughe banyere ihe omimi nke oge ndi ga-abia. Amuma ya ndi di ebube, dika o dere ha n'isi nke asaa ruo nke iri na abuo nke akwukwo ahụ nke na-ebu aha ya,” “a ga-emege ha n'ubochi

ikpeazu.”

Mgbe a kpughere akwukwo Daniel, o na-emeputa usoro ime ka mmadu di ocha nke nzoukwu ato, nke na-anwale ogbo ahụ di ndu n’oge odum nke ebo Juda nyere ndi Ya akwukwo Daniel.

N’akwukwo Mkpughe isi nke iri, Sister White na-agwa anyi na mmuo ozi ahụ nke si n’eluigwe ridata bu “onye na-erughi Jisos Kraist n’onwe Ya.” N’akwukwo Mkpughe isi nke iri, mmuo ozi ahụ nwere obere akwukwo meghe n’aka Ya, nke e nyere Jon iwu ka o were rie. Odum nke ebo Juda, onye na-erughi Jisos Kraist n’onwe Ya, bu onye kpughere akwukwo ahụ, ya mere akwukwo ahụ e nyere Jon iwu ka o rie bu obere akwukwo Daniel.

“O bu Odum nke ebo Juda mepere akwukwo ahụ e biri akara ma nye Jon mkpughe nke ihe ndi ga-adị n’ubochi ndi ikpeazu ndi a.

“Daniel guzoro n’okè ya iji buo àmà ya nke e mechiri emechi ruo oge ogwugwu, mgbe a ga-ekwusa ozi mmuo-ozi mbu ahụ nye uwa anyi. Ihe ndi a di oke mkpa na-enweghi nsotu n’ubochi ikpeazu ndi a; ma ebe ‘a ga-eme ka otutu di ocha, mee ka ha buru ndi ocha, ma nwalee ha,’ ‘ndi ajo omume ga na-eme ajo omume: o dighikwa onye o bua n’ime ndi ajo omume ga-aghota.’ Lee ka nke a si buru eziokwu! Mmehie bu mmebi iwu Chineke; ma ndi na-agaghi anabata ihè banyere iwu Chineke agaghi aghota nkwusa nke ozi mmuo-ozi mbu, nke abuo, na nke ato. Akwukwo Daniel ka a meghere n’ekpughe e nyere Jon, ma o na-eburu anyi gaa n’ihu ruo n’ihe omume ikpeazu nke akuko ihe mere eme nke uwa a.”

“O ga-abu na umunna anyi ga-echeta n’obi na anyi na-ebi n’etiti ihe ize ndu nke ubochi ikpeazu? Guo Mkpughe n’ijikota ya na Daniel. Kuzie ihe ndi a.” Testimonies to Ministers, 115.

Iju mkpughe nke nhazi akwukwo Daniel, nke a na-emepe ugbo a, bu ibu n’etiti ndi a na-akowa di ka ndi ajo omume. Isi nke mbu isii nke Daniel na-eguzobe nhazi amuma nke na-anochite anya akuko amuma nke Adventism, anu ohia nke uwa, afu iri asaa ihe nnochianya nke Isaiah isi nke iri abuo na ato, mpi abuo nke Protestantism na Republicanism, akuko amuma nke ozi mmuo ozi mbu na nke abuo, na akuko nke ozi ndi mmuo ozi ato. Isi isii ikpeazu nke Daniel na-akowa ozi amuma ndi a na-emepe na mbido na na njedebe nke akuko ndi a niile a kpoturu aha na mbu.

Isi nke mbu nke Daniel bu akuko ihe mere eme nke mmeghari nke mmuo-ozi mbu, na mmalite nke akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa. Isi nke mbu ruo nke ato bu akuko ihe mere eme nke mmeghari nke mmuo-ozi nke ato, n’ogwugwu nke akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa. A ga-eme ka isi nke ano kwekoo na isi nke mbu, dika mmalite, ma a ga-eme ka isi nke ise na nke isii kwekoo na isi nke mbu ruo nke ato, dika ogwugwu. Mmuba nke omuma nke e ji nochite anya ya n’isi nke asaa, nke asato na nke itoolu ka a ga-eme ka o kwekoo na isi nke mbu dika akuko nke mmalite. Mmuba nke omuma nke e ji nochite anya ya n’isi nke iri, nke iri na otu na nke iri na abuo ka a ga-eme ka o kwekoo na isi nke mbu ruo nke ato dika akuko nke ogwugwu.

Ahiri n’elu ahiri, ngwa a na-akowaputa akuko mmalite nke anu ohia nke uwa di ka isi nke mbu, nke ano, nke asaa, nke asato na nke itoolu. Ngwa a na-akowaputakwa akuko njedebe nke anu ohia nke uwa di ka isi nke mbu ruo nke ato, isi nke ise, nke isii na nke iri ruo nke iri na abuo. N’ihi ya, a na-eweputa akwukwo Daniel di ka ma mmalite ma njedebe nke anu ohia nke uwa.

A pụrụ imata mmalite nke anụ ọhịa nke ụwa mgbe ahụ dika Daniel isi nke mbụ, n'ihì na isi nke anọ ga-agafe n'elu isi nke mbụ (ahịrị n'elu ahịrị). Isi nke asaa, nke asatọ na nke itoolu ga-agafekwa n'elu isi nke mbụ. Ya mere, mmalite nke akụkọ ihe mere eme nke anụ ọhịa nke ụwa ka Daniel isi nke mbụ na-anọchite anya ya.

Otúkwá a ka ọ dị n'ìhe gbasara njedebe nke anụ-ọhịa nke ụwa. A na-anọchi anya njedebe nke akụkọ ihe mere eme nke anụ-ọhịa nke ụwa site n'isi nke mbụ ruo n'isi nke atọ, ma isi nke ise, nke isii, nke iri, nke iri na otu na nke iri na abụọ ga-agabiga n'elu isi atọ mbụ ahụ (ahịrị n'elu ahịrị), ya mere, a na-anọchi anya njedebe nke akụkọ ihe mere eme nke anụ-ọhịa nke ụwa site n'isi atọ mbụ nke Daniel.

Isi nke mbụ na-anọchi anya mmalite, mgbe ahụ isi nke mbụ ruo nke atọ na-anọchi anya ọgwụgwụ; ma nhazi nke otu, wee bụrụ atọ, na-egosi na nhazi amụma nke akwụkwọ Daniel yiri kpamkpam nhazi amụma nke ndị mmụọ ozi atọ nke Mkpughe iri na anọ. N'ebe ahụ, dị ka ọ dị na Daniel, mmụọ ozi mbụ na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme pụrụ iche, ma n'otu oge ahụ ọ bụkwa otu ụzọ n'ime atọ nke akụkọ ihe mere eme nke ndị mmụọ ozi atọ ahụ. N'otu oge ahụkwa, dika nghọta a si akọwa ma mesie njikọta nke atọ na otu ike, ọ bụkwa nhazi nke okwu Hibru ahụ bụ eziokwu, nke na-anọchi anya ọ bughị naanị Kraịst na ike okike nke Chineke, kama kwa usoro ule na ime ka mmadu dị ọcha nke nzọkọ atọ, nke e gosiri ma na Daniel isi nke mbụ, ma ọzọkwa na Daniel isi nke mbụ ruo nke atọ.

Jisọs, onye bụ eziokwu, bụkwa Onye Mbụ na Onye Ikpeazu, ma n'ìhe ahụ, a na-emegharị akụkọ ihe mere eme nke ije ozi nke mmụọ-ozi mbụ kpomkwem n'akwụkwọ ozi ya n'akụkọ ihe mere eme nke ndị mmụọ-ozi atọ; ya mere, n'uzọ amụma, ọ dị irè itinye isi atọ mbụ nke Daniel n'elu Daniel isi nke mbụ, n'ihì na mmalite na-egosiputakarị ọgwụgwụ. Akwụkwọ Daniel wee bụrụ “obere akwụkwọ” ahụ dị n'aka mmụọ-ozi ahụ, n'ihì na enwere ike inọchite anya “obere akwụkwọ” Daniel n'uju n'ime Daniel isi nke mbụ.

Anyị ga-aga n'ihu n'ìmụ akwụkwọ Daniel n'isiokwu na-esonụ.

“N'etiti ndị ndị isi ozi ahụ na-achọ ka ha kwadebe imezu ihe ndị e nyere n'iwu eze ahụ, e nwekwara Daniel na ndị enyi ya. Mgbe a gwara ha na dika iwu ahụ siri dijị, ha onwe ha kwa aghaghị inwụ, Daniel, 'n'amamihe na nghọta,' juru Ariok, onye isi ndị nche eze, si, 'Gini mere iwu a si n'aka eze pụta n'osọ dijị otu a?' Ariok kọrọ ya akụkọ banyere mgbagwoju anya eze ahụ nwere n'ihì nrọ ya pụrụ iche, na otu o si ghara inweta enyemaka n'aka ndị ahụ ọ tụtwasịriri obi kasị ruo mgbe ahụ. Mgbe Daniel nuru nke a, ebe ọ tinyere ndụ ya n'ìhe ize ndụ, ọ gara n'ihu eze ma rịọ ka e nye ya oge, ka o wee rịọ Chineke ya ka O kpugheere ya nrọ ahụ na nkọwa ya.”

“Eze zara arịrịọ a, eze ahụ kwetara. 'Mgbe ahụ Daniel gara n'ulọ ya, mee ka ihe ahụ mara Hananaja, Maishael, na Azaria, ndị otù ya.' Ha jikoro onụ chọọ amamihe n'aka Isi Iyi nke ihè na ihe omuma. Okwukwe ha siri ike n'ìma na Chineke debere ha n'ebe ahụ ha nọ, na ha na-arụ ọrụ Ya ma na-emezu ihe ọrụ dijiri ha chọrọ. N'oge mgbagwoju anya na ihe ize ndụ, ha na-atughariri mgbe niile n'ebe Ọ nọ ka O duzie ha ma chebe ha, Ọ bụrụkwaara ha enyemaka dijị nso mgbe niile. Ugbu a, n'idi umeala n'obi nke obi, ha nyere onwe ha ọzọ n'okpuru Onyeikpe

nke ụwa, na-arịọsi ike ka Ọ nye ha nnapụta n'oge a nke mkpa pụrụ iche ha. Ha arịọghikwa n'efu. Chineke ahụ ha sọpuru, sọpuru kwara ha ugbo a. Mmụọ nke Onyenwe anyị dakwasiri ha, e wee kpughee Daniel, 'n'ohụ abali,' nrọ eze ahụ na ihe ọ pụtara.”

“The mbụ Daniel mere bụ ikele Chineke ekele n'ihikpughe e nyere ya. O tiri mkpu si, ‘Ka a gozie aha Chineke ruo mgbe ebighi ebi ebighi ebi; n'ihikpughe na amamihe na ike bụ nke Ya: Ọ na-agbanwe oge na udu ha: Ọ na-ewepu ndi eze, Ọ na-ebulikwa ndi eze elu: Ọ na-enye ndi amamihe amamihe, na ndi maara nghota ihe omuma: Ọ na-ekpughe ihe ndi omimi na ihe ndi e zoro ezo: Ọ maara ihe di n'ochichiri, ihè na-ebikwakwa n'ebe Ọ nọ. Ana m ekele Gi, na-eto Gi, O Gi Chineke nke nna m hà, onye nyere m amamihe na ike, ma mee ka a mara m ugbo a ihe anyi rioro n'aka Gi: n'ihikpughe na ugbo a i meela ka e mata anyi okwu eze ahụ.” Prophets and Kings, 493, 494.